A. BERLESE

ACARI, MYRIOPODA ET SCORPIONES
HUCUSQUE IN ITALIA REPERTA

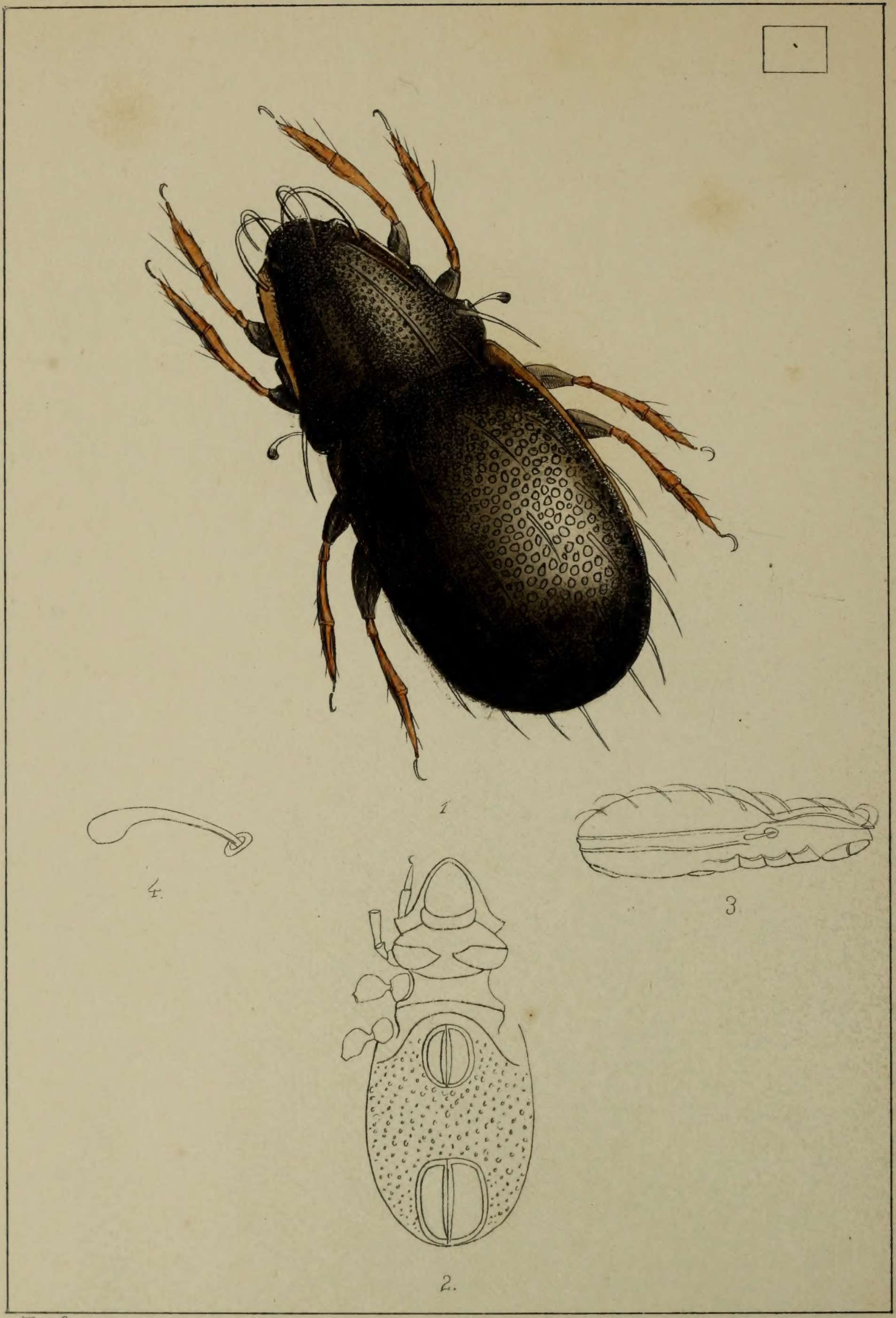
ACARI MIRIAPODI E SCORPIONI
ITALIANI

OPERA SUSSIDIATA DAL R. MINISTERO DELLA PUBBLICA ISTRUZIONE
DIETRO IL PARERE DEL CONSIGLIO SUPERIORE
E DISTINTA CON MEDAGLIA DI BRONZO ALL'ESPOSIZIONE ITALIANA
DI TORINO 1884.

FASCICOLO L.
complete

PADOVA
TIPOGRAFIA DEL SEMINARIO
Unico deposito della presente opera presso la casa
LOESCHER et **SEEBER**, Firenze.

10 Novembre 1888
Prezzo Ital. Lire 4.

A. Berlese DIS. INC. DIP

1.

CARABODES ELONGATUS (MICH.) BERL. 50

Carabodes elongatus (Mich.) Berl.

Michael, A Contrib. to the Knowledge of British Oribatidæ pag. 250, tab. X, fig. 7-8-9-10 (*Tegeocranus elongatus*).

C. *nigerrimus, antico magno, planiusculo, corpore toto setis longis, albicantibus vestito; setis stigmaticis claviformibus. Ad 550 μ. long.*

Habitat *in agri Florentini altiorum montium muscis, haud frequens.*

Obs. Color nigerrimus. Derma totum foveolis crebris et profundis asperatum. Abdomen ovale, convexum, depressionibus in dorso non signatum, setis multis quadriseriatis, albicantibus, longis et retrorsus directis auctum. Anticum subcampaniforme, planiusculum, marginibus lateralibus in laminulam elevatulis, nec non setis longis albicantibus, quarum quatuor apice, retrorsus directis præditum. Stigmata parum prominentia, seta stigmatica clavata (4) apice nigricanti. Pedum femura ut in speciebus eiusdem generis.

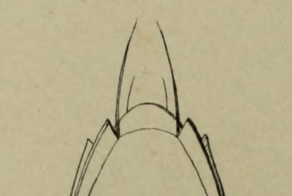
Expl. tab. 2 animal supinum 3 e latere visum.

1

3.

2.

A. Berlese dis. inc. dip.

2.

ovatum

LEIOSOMA ~~PYRIGERUM~~ BERL. N. SP.

Fasc. L N. 2.

Leiosoma ~~pyrigerum~~ Berl. n. sp.

L. *nigrum vel castaneum, lucidissimum, obovatum, posterius subacutum, setis stigmaticis curtissime pyriformibus, alis antici apice intersese discretis. Ad 550 μ. long.*

Habitat *in agri Florentini, montium altiorum* (Vallombrosa) *muscis, haud frequens.*

Obs. Abdomen ovatum, posterius subacuto-rotundatum, antice truncatum, setis posticis duabus minutissimis in margine ornatum. Dorsum nitidissimum, convexum. Anticum (2) trapezoideum, anterius subobtusum, bisetum. Tectum alis anterius intersese discretis, simplicibus, seta longa præditis. Setæ stigmaticæ curtissimæ, (3) pyriformes, vix conspicuæ. Corporis totius color castaneus vel niger. Derma lucidissimum.

3

CÆCULUS ECHINIPES DUF.

Cæculus echinipes Duf.

Dufour, Descript. et fig. du *Cæculus echininipes*, p. 289, tab. 9, fig. 1-3.

Gervais, Apt. III, p. 260, tab. 38, fig. 5.

Lucas, Explor. p. 307, tab. 22, fig. 1, (*C. muscorum*).

Canestrini e Fanzago, sul genere Cæculus, p. 477, *id.* Acari it. pag. 75, tav. II, fig. 1, (*Hoplopus echinipes*).

Pavesi, Materiali per lo studio della fauna Tunisina, Arachnidi p. 35 (*Cæculus muscorum*).

G. Canestrini Acarof. it. p. 126.

C. *olivaceus; scutis fuligineis, dorsu scutis sex, quorum medium quadratum; pedibus primi secundique paris validissime spinigeris. Ad 1,50 mill. long.*

Habitat *in altiorum montium muscis, haud frequens, tamen in agro Tridentino, Florentino et in Sicilia collectus.*

Obs. Corpus in partes duas valde inæquales divisum. Pars antica maior, usque post quarti paris pedes producta, scutulis sex in dorsu protecta. Quorum anticum subcampaniforme, planiusculum, apice clavunculas duas setasque duas gerens, postice recte truncatum. Scutum medium quadratum vel rectangulum, lateribus

omnibus rectilineis, in medio cruciatim impresso; scutis lateralibus longissime trapezoideis, elevatis, subapicem oculos binos gerentibus; scutis posticis subovalibus parvis. Pars abdominis postica subtrapezoidea, postice subincisa, deflexa; tota striis transversis rugosa, fusco bimaculata. Pedes omnes segmentis rugosissimis et clavis albidis crebris ornati. Pedes antici trochantere tuberculo interno maiori, apice clavigero, femure et genu interne bituberculatis, tuberculis longe spinigeris, tibia tuberculis spinigeris tribus. Secundi paris pedes, femure et genu unispinis, tibia tuberculis tribus spinigeris.

Berlese DIS. INC. DIP

4

RAPHIGNATHUS CURTIPILUS BERL. N. SP. 50.

Raphignathus curtipilus Berl. n. sp.

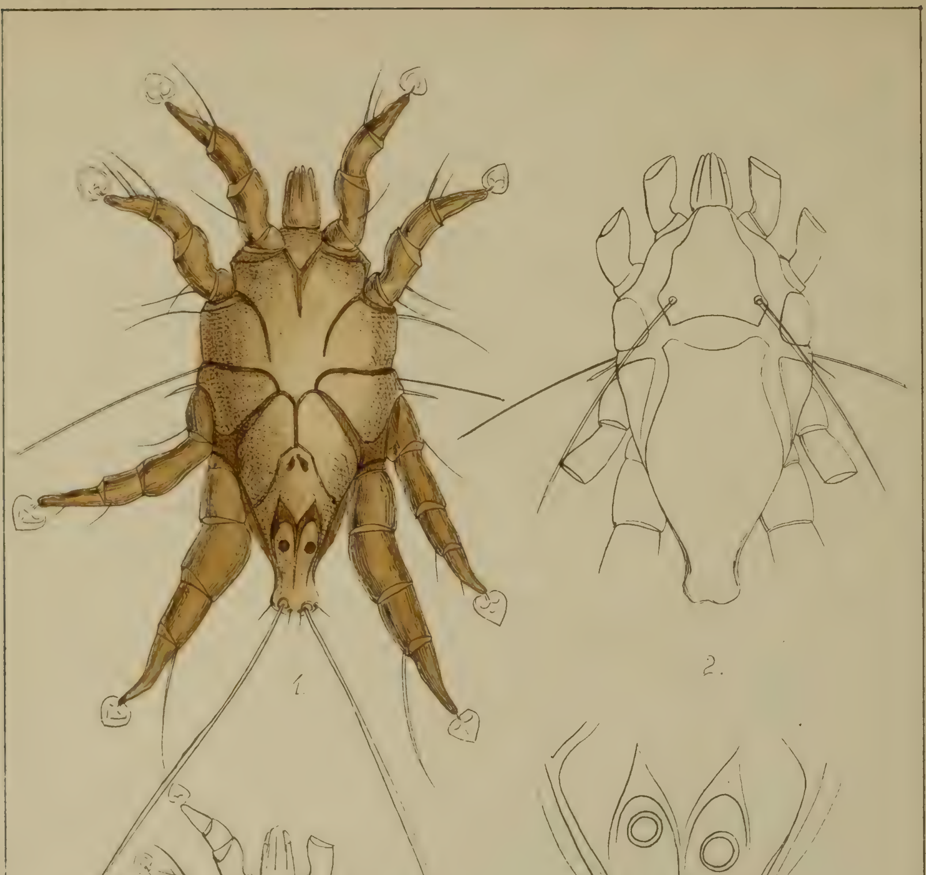
R. *ruber, pilis corporis omnibus curtissimis vix conspicuis, tarsis omnibus seta basilari robusta, spinosa. Ad 300 μ. long.*

Habitat *raro in agri Florentini montium muscis.*

Obs. Ceteris differt speciebus eiusdem generis setis corporis vix conspicuis, setaque ad tarsorum basim robusta, subspinosa. Marem vidi cuius penem e rima exeuntem genitali, delineavi (fig. 3, *A,* penis, *B,* rima genitalis, *C,* abdominis apex posticus).

Abdomen longe rhombeum, postice subrotundato-obtusum, setis posticis sex, ceteris parum longioribus, aliis corporis setis omnibus vix conspicuis (5) subplumosulis, rectis, apice acutis. Derma (6) totum areolis poligonalibus infossis, exaratum. Pedes primi paris ceteris paulo crassioribus et longioribus. Tarsi omnes, basi seta recta, acuta et robusta, totum tarsum longitudine æquanti, quod in aliis speciebus non est, præditi. Rostrum latum, palpis curtis, tentaculo unguem valde superanti. Mandibulæ stylo curto et robusto, falcato.

Expl. tab. 2 palpus cum mandibulæ apice; 4 tarsus.

A. Berlese dis. inc. dip.

5.

ALLOPTES CRASSIPES CAN.

Fasc. L. N. 5.

Alloptes crassipes Can.

Canestrini, N. sp. del gen. Dermaleichus p. 68, (*D. crassipes*); *id.* Acari parassiti, pag. 38, tab. I-III, fig. 3.

Haller, Bau der vögelbewohnenden Sarcopt. p. 377, tab. XXV, fig. 1-2 (*Pterocolus bisetatus*).

Trouessat et Megnin Note sur la classificat. des Analges. p. 68 (*A. bisetatus* et *A. crassipes*).

G. Canestrini, Acarofauna it. p. 293.

A. *fuscus; mas abdomine postice integro, setis duabus longissimis prædito; pedibus quarti paris crassissimis tibia tarsoque abdomen superantibus. Ad 400 μ. long.*

Habitat *in avibus generis* Sterna, Lestris, Tringa, Limosa, Squatarola, Eudromias, Numenius, Dromas.

Obs. Epimera antica litteram *Y* sistentia. Humera setis duabus, quarum minor subspiniformis.

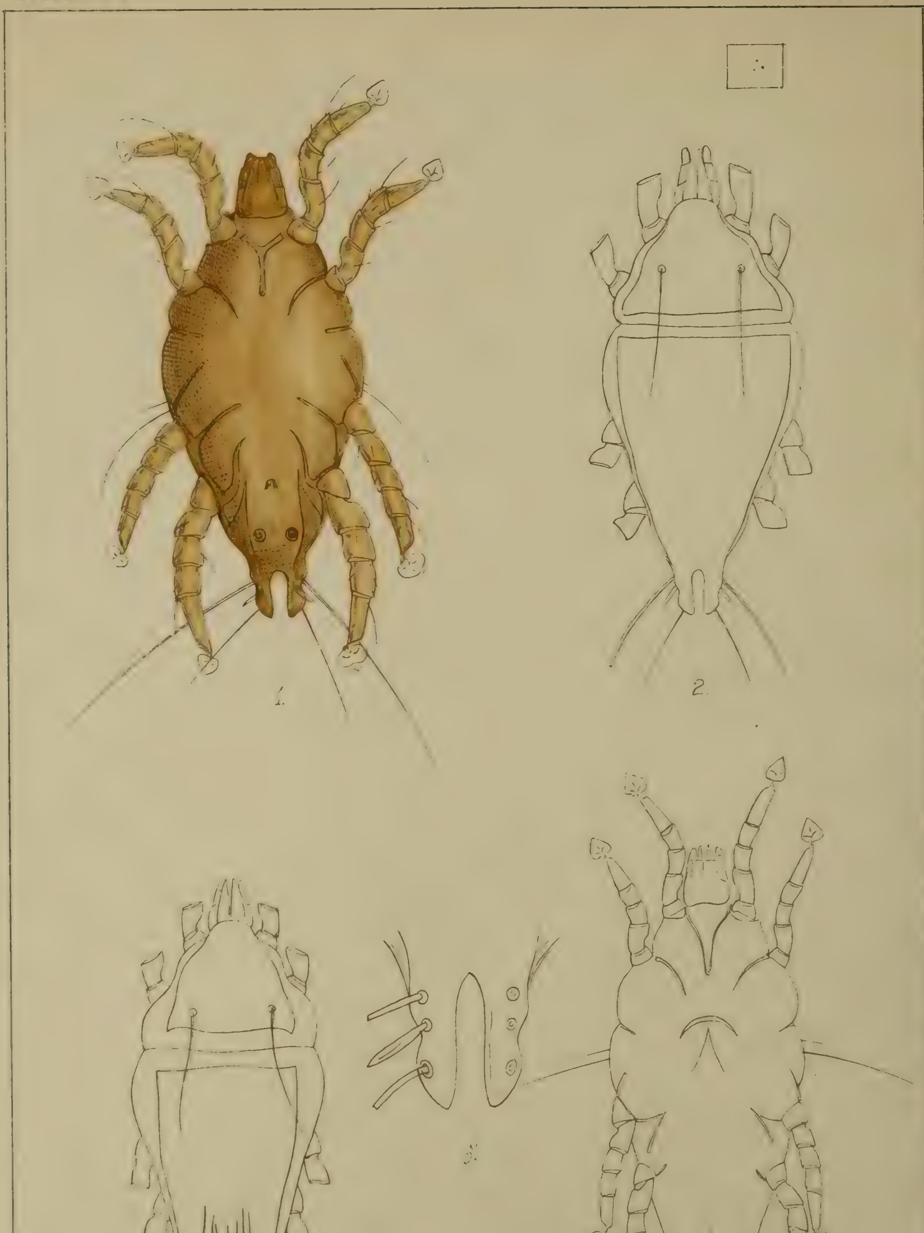
Mas. (1) Abdomen postice in conum (3) desinens, subtruncatum, vix exillima membranula hyalina marginatum, setisque sex auctum, quarum duæ mediæ longissimæ, quatuor aliæ minimæ, vix conspicuæ. Pedes quarti paris ceteris multo crassiores et longiores, tibia tarsoque abdomen superantes. Disculi copulationis laminis chitineis circumdati, inter sese appressi. Penis inter quarti paris coxas insitus.

Fœmina, elongata, abdomine postice bifido, cornubus latis, apice acutis, utrinque bisetis, seta una apicali.

Expl. tab. 2 mas pronus, 4 fœmina supina.

---

*

PTEROLICHUS CULTRIFER R. & M. 50

Fasc. L. N. 6.

Pterolichus cultrifer Rob. et Mégn.

Robin et Megnin, Sarcopt. plum., p. 406, t. XXII, fig. 8.

Canestrini, Nuove sp del Gen. Dermaleichus, p. 53, (*D. cypseli*); *id.* Acari parassiti, p. 35.

Trouessart et Megnin, Sarcopt. plum. p. 57..

G. Canestrini, Acarofauna it. p. 267.

P. *testaceus; mas abdomine postice bifido, lobulis cultriformibus intersese valde appressis, externe setis tribus quarum media minima auctis. Ad 400 μ. long.*

Habitat *perfrequens in Cypseli apodi alis.*

Obs. Epimera antica litteram *Y* sistentia. Ad humera setæ duæ exiles quarum altera minor.

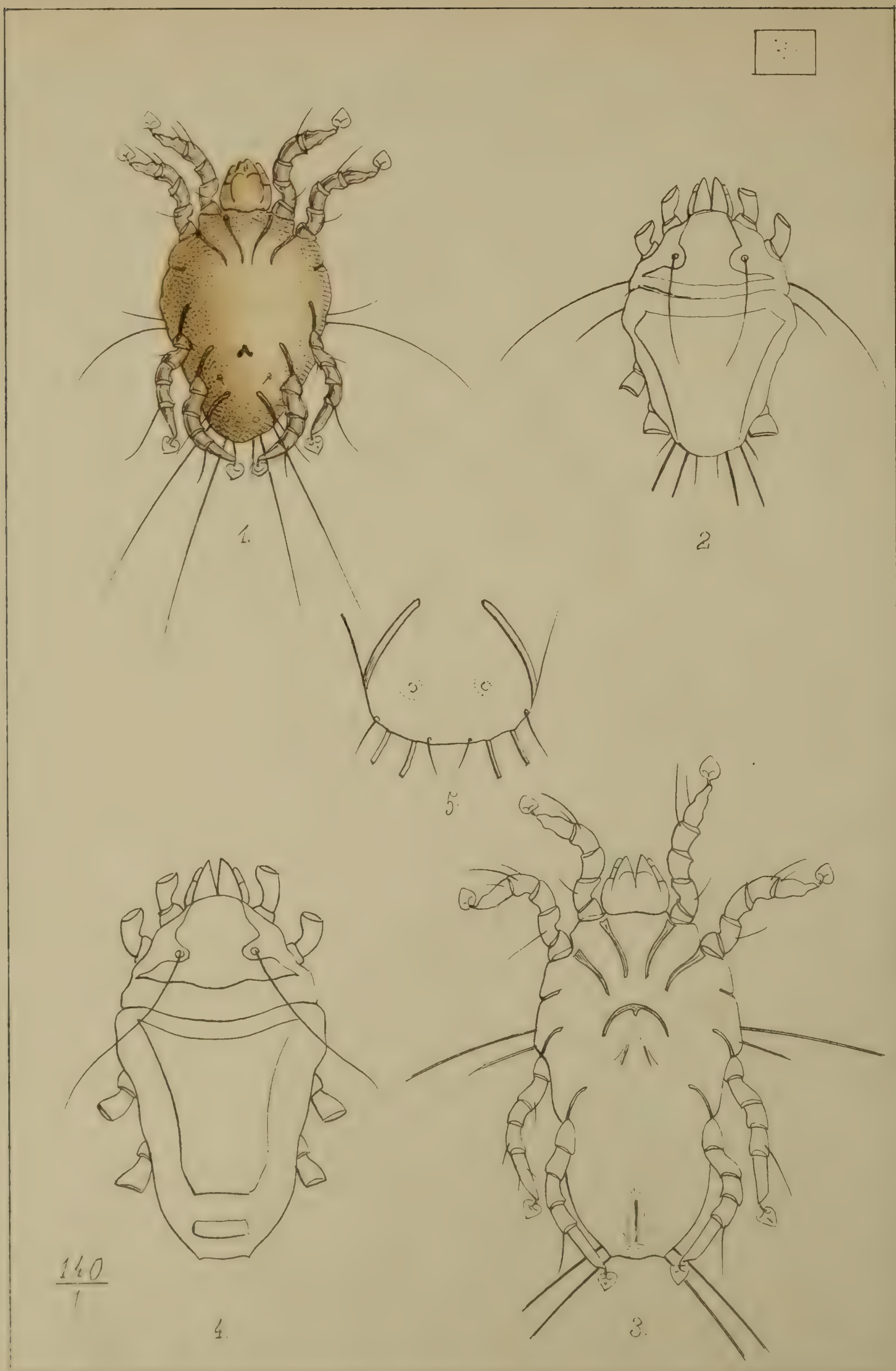
Mas. (1-2) abdomen posterius (5) in conum constrictum, et in lobulos duos incisura minori divisum. Lobi cultriformes, apice subhyalini, setis externe tribus, quarum duæ longæ, corporis latitudinem superantes; media minima subulata. Disculi genitales rotundi, inter sese diametri sui circiter triplo discreti. Penis minor inter quarti paris pedes coxas.

Fœmina (3, 4) postice rotundata, scuto abdominali postice rugis aliquot transversis signato.

Expl. tab. 2 mas pronus, 3 fœmina supina 4, fœmina prona.

Cameræ lucidæ ope delineatus et diam. 140 amplif.

Nov. 10, 1888

7.

PTEROLICHUS OBTUSUS R.&M. var. CURTUS 50

Pterolichus obtusus R. et M.

var. curtus n. var.

Robin et Megnin, Sarcopt. plum. p. 394, tab. 22, fig. 3-5.

Trouessart et Megnin, Sarcopt. plum. p. 32.

Pt. *pallens, subrhombeus, abdomine maris postice rotundato, setis quatuor longis aucto; pedibus subæqualibus. Mas ad 250 μ. fæm. 400 μ. long.*

Habitat *in Coturnicis saxatilis plumis.*

Obs. Variat a typico, corpore pedibusque curtioribus et magnitudine.

Epimera antica inter sese discreta. Antici scutum dorsuale utrinque incavatum, in incavatione setam antici excipientis.

Mas fœmina valde minor, rhombeus, abdomine postice obtuso-rotundato (5), vel subtruncato, setis utrinque quatuor predito, quarum exterior et interior minimæ, vix conspicuæ, mediæ corporis longitudinem æquantes. Disculi copulationis obsoleti, parum conspicui. Penis inter tertii paris coxas insitus, minimus.

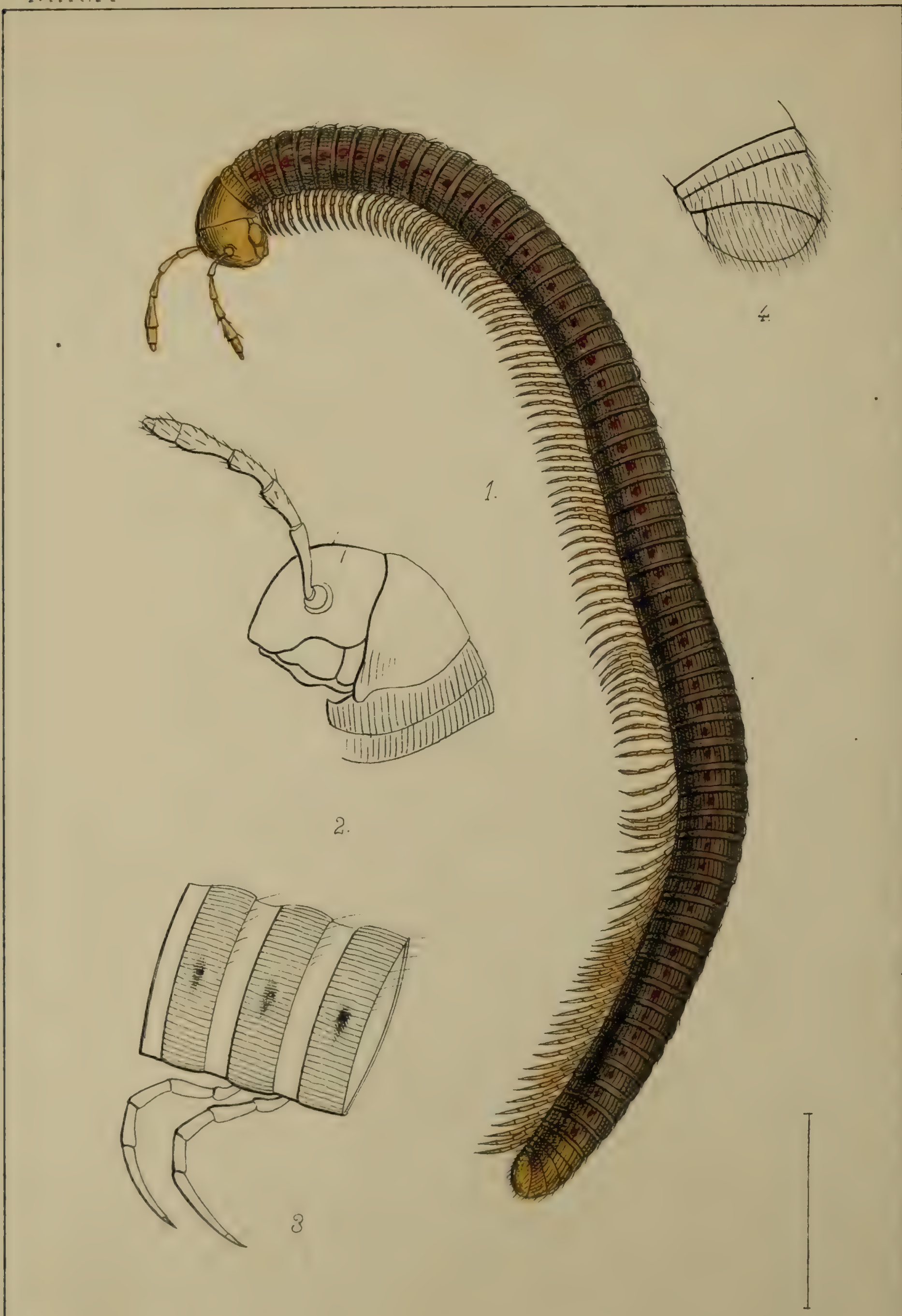
Setæ humerales duæ exiles. Pedes quarti paris ceteris vix crassiores, tibia tarsoque abdomen superantes.

Fœm. Abdomine postice rotundato, quadriseto. Vulva circine semicirculari anterius prædita. Scutum abdomi-

nale duplex, sive in partibus duabus valdæ dissimilibus divisum.

Expl. tab. 2 mas pronus, 3 fœm. supina 4, id prona, 5 abdominis maris apex posticus.

Cameræ lucidæ ope delin. et 140 diam. amplif.

Berlese dis. ne lith.

8.

TYPHLOIULUS CHRYSOPYGUS BERL.N.SP. 50.

Iulus chrysopygus Berl. n. sp. *)

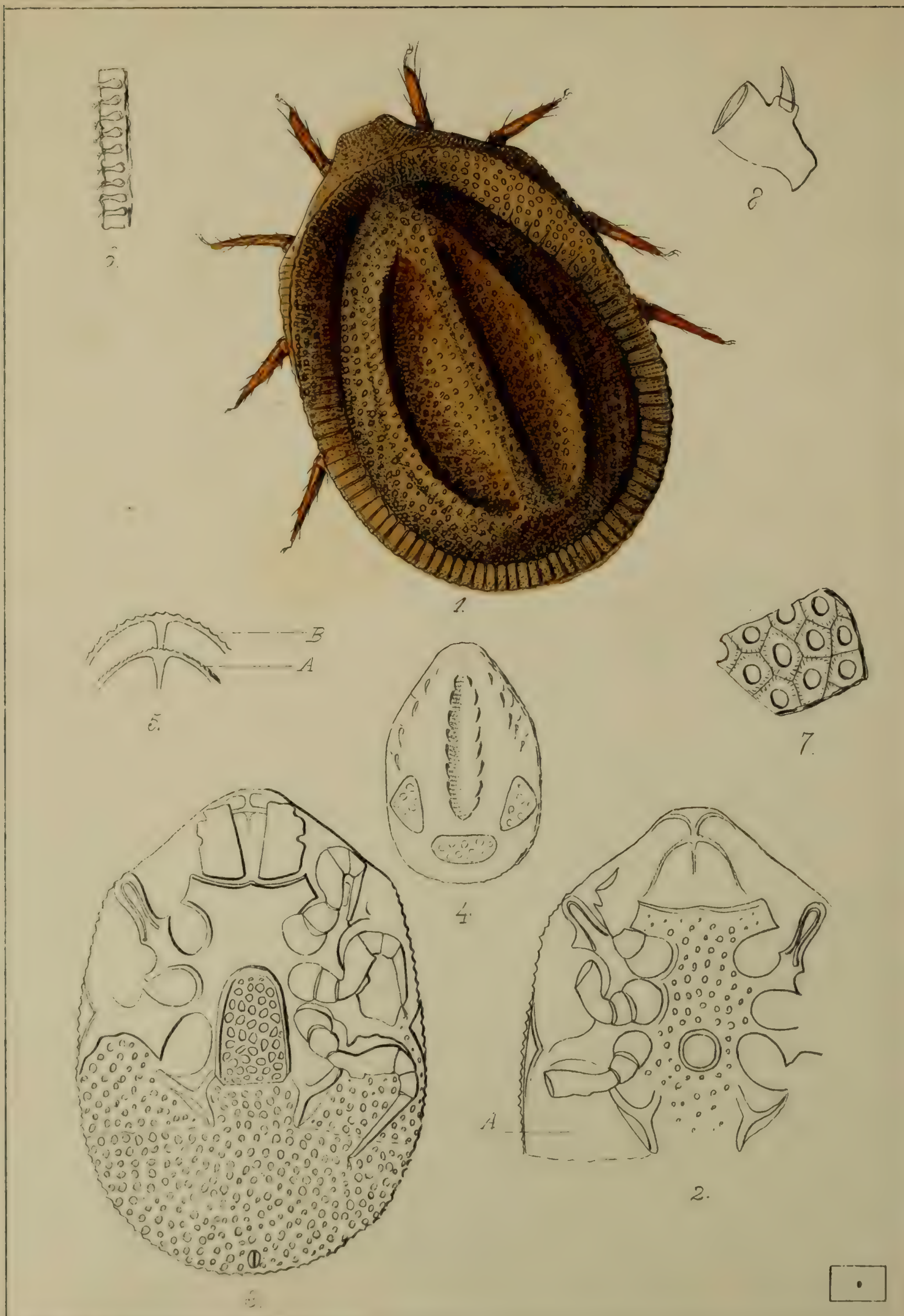
J. *fuscus, capite et ano luteis; segmento præanali obtuso, foraminibus repugnatoriis valde a sutura discretis; segmenta ad 63. Ad 20 μ. long.*

Habitat *rarissime in agri Florentini montium udis.*

Obs. Robustulus, tenuissime moniliformis, fuscus, capite et ano ochraceis, antennis pedibusque testaceo-badiis. Antennæ latitudinem corporis subæquantes, vix clavatæ. Oculi nulli. Segmenta ad 63. Segmentum primum lateribus profunde striatis Segmenta cetera in dorso et in ventre æque striata, striis latiusculis, margine postico parce ciliato. Foramina repugnatoria parva, in medio annulo sculpta, a sutura valde discreta. Segmentum ultimum setosissimum, obtusum. Valvæ anales villosissimæ, immarginatæ. Squama analis simplex.

---

*) Subgeneris *Typhloiulus* Latz.

DIS. INC. DIP.

9.

UROPODA CARINATA BERL. N. SP.

50.

Fasc. L. N. 9.

Genotype of: Urodinychus Berl. 1904b, p. 270.

Uropoda carinata Berl. n. sp.

U. *badio-fusca, ovalis, scabrata, nuda, metapodio recte truncato, dorsu carinis longitudinalibus tribus elevato. Ad 700 μ. long.*

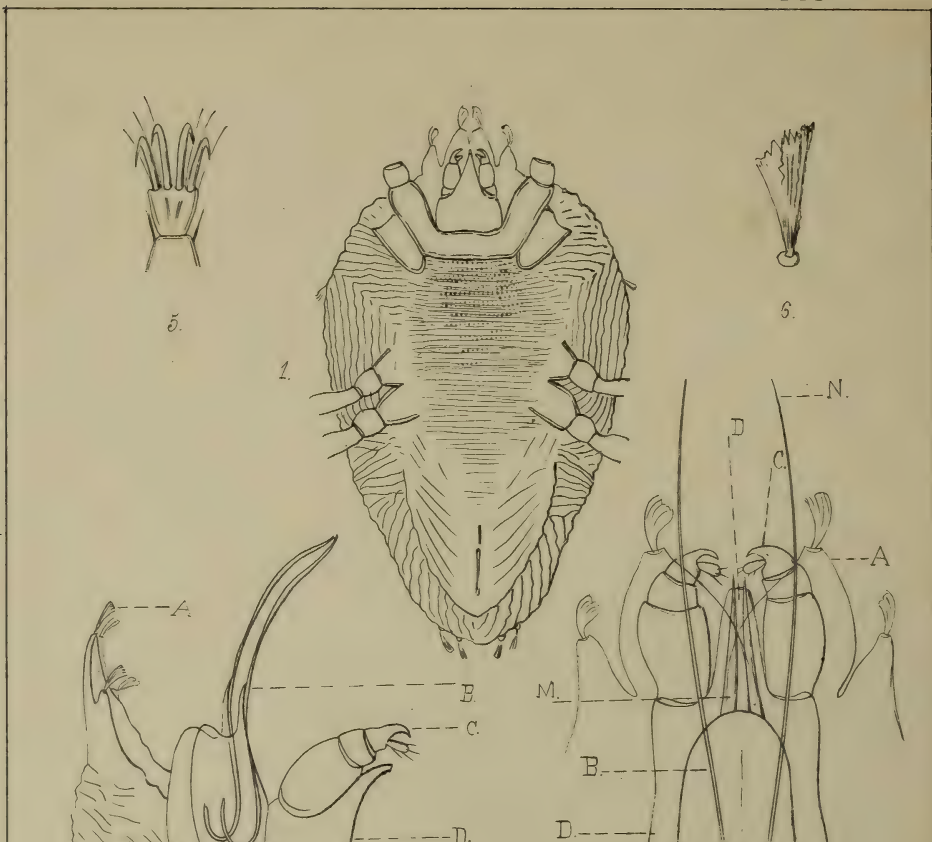
Habitat. *Nonnulla exempla, utriusque sexus in agri Florentini montium muscis invenimus.*

Obs. Abdomen subovato-rotundatum, humeris ad secundi paris pedes angulosis; posterius semicirculariter rotundum. Anticum strictam vittam anterius sistens, abdomen marginans. Dorsum impressione marginibus parallela ovali, impressum; ita ut margines laterales sint elevati, et in medio dorsum, impressione, de qua dixi, circumdatum, sit convexiusculum. In spatio hoc ovali, foveolæ conspiciuntur longe ellipticæ, duæ longitudinales, quarum impressionum causa, derma in carinulas tres elevatur. Margines striis radiatim dispositis, signati. Derma (7) totum areolatum, foveolis numerosis perforatum, ita ut cribriforme appareat. Setæ minutissimæ plumosulæ, maioris amplificationis ope conspicuæ, ad margines (6) prodeunt. Peritrema uniplicatum. Metapodium (2 *A*) linea recta ad marginem decurrenti terminatum. Anticum anterius in laminulam semicircularem (5 *B*) cum tecto eadem forma (5, *A*) coniunctum,

Mas (2) foramine genitali rotundo inter quarti paris coxas insito; pedibus secundi paris femure (8) calcarato.

F œ m. (3) valva genitali subhippocrepea, anterius rotundata et usque ad tertii paris pedes producta, posterius post quarti paris pedes truncata.

L a r v a (4) albida, foveola longitudinali, scutisque tribus aucta.

10.

GEN. **BRYOBIA** CHARACTERES

50.

Genus Bryobia Koch. 1847.

(βρυον=muscus, βιοω=vivo).

C. L. Koch, Uibersicht des Arachn. syst. p. 61.
G. Canestrini e Fanzago, Acari it. p. 80.

Corpus depressum, tum excavatum, rugosum, subcoriaceum, setis squamosis (6) parce ornatum. Anticum vix ab abdomine distinctum, anterius in laminulis hyalinis (3, 4, *A*) quatuor dentiformibus, cuius apice squamulæ inseruntur, auctum. Rostrum (3, 4, *D*) inferum, mandibulis (3, 4, *B*) profundius infossis. Mandibulæ ut in *Tetranychis*, corpore inter sese coniunctæ et stylis (3, *N*) longioribus, basi plicatis, setiformibus auctæ, nec non aculeo apicali minori. Haustellum conicum, (3, 4, *D*) apice subacutum, palpos gerens. Palpi (3, 4, *C*) triarticulati, articulo tertio unguiculato, et ad unguis basim tentaculo aucto.

Oculi duo, unus in quoque latere. Pedes antici ceteris certe longioribus, omnes exiles setis subplumosis parce præditi; unguiculis (5) quatuor, setisque truncatis exillimis apice aucti. Genitalia et anus inter sese valde approximata, in ventre infero aperta.

In plantis cum Tetranychis victitantes, rarius in muscis.

Larvæ hexapodæ, imagini similes quamvis pedibus anticis curtioribus et corpore magis rotundato.

Expl. tab. 1, animal supinum, 2 id. e latere visum, 3 rostrum superne visum cum lamina hyalina verticis, 4, idem e latere visum.

Nov. 10, 1888